

Vid släktföreningsmötet den 20 oktober 1956 presenterade jag "En ballad om vårt breitholtzska arf".

Jag har ansett mig böra omarbета denna på några punkter.

Balladen utgör, såsom jag ungefär uttryckte det på släktföreningsmötet, ett försök att i bunden form uttrycka hvad som förenar oss breitholtzar i nutiden - vårt namn, vår sköld, minnet af våra hänsofna förfäder och fränder med samma namn och samma sköld eller med endast samma namn; namnet är ju det äldre, det är därför äfven det främsta af de två.

Balladen tillegnas härmed ätten Breitholtz och dess medlemmar.

Med hjärtliga hälsningar.

Sydämellisesti tervehtien.

With the best of greetings.

Gustaf Breitholtz.

Stockholm i januari 1958.

En ballad om vårt breitholtzska arf.

1. I kejsarriket väl hans vagga stod,
han kanske var af nedersaxiskt blod,
i öfrigt okänd nog
vår stamfar blir, som tog
sitt namn en gång allt från den vida skog.
2. Vår ätteman igenom seklers gång
bedrifver hanseatiskt näringsfång,
all världen är hans håg,
hans väg den vida väg
då han från stad till stad drar ut på tåg.
3. I Revals rådspalats vi dömde med,
tre Marquard gåfvo efter hand besked,
en Jasper därtill blef
gesandt när tid var sträf¹⁾,
i rådets häfder sist sig Mauritz skref.
4. Det hade blifvit en revolution,
vår ätt är kommen under Sveas tron,
den får sig charger där
i fogdelän²⁾ och här
och af två sköldebref sin karaktär.

1) Till Danmark 1558.

2) Evert I fogde på Neuenhof i Hapsals län 1583-1596.

5. På Rogatino³⁾ kom det hö i volm,
i skyl kom korn på Margareteholm,
det gick från far till son
ett hvarf men föll så från,
vår främsta stamdomän blef som ett lån.
6. Det skördetider ock för svärdet var,
i led för led det gick till son från far,
Claes red på Warschaus fält,
vid Lund stred Magnus sällt,
för Evert larmade Poltava gällt.
7. För hafvet Hansans ätt på nytt fick blick,
Claes Didrik, Magni son, i täten gick,
Claes styrde hän sin färd
till Insulindes värld⁴⁾,
sen värmdde han vid Storsandsund sin härd.
8. Berndt Julius, vid Sveaborg förråd,
en "Beerencreutz" i Selmas sagosådd,
han fått på sina håll
en bistert skämtsam roll,
men tredje maj, det var hans dag i moll⁵⁾.
9. Bror Claes⁶⁾, af ljust förstånd och ljus gestalt,
var med uti den här, som frös och svalt,
för handling när det gällt
han vitsord fick reellt:
en guldmedalj för tapperhet i fält.

---

3) Evert II:s donationsjord i Ingermanland.

4) Förde fregattskeppet Concordia till Batavia 1784, första gången ett fartyg från Finland kom till dessa fjärran nejder.

5) Sveaborgsdagen; var enligt värmlandsskildraren L. Brodin Berndt Julii sorgedag, som han tillbragte i afskildhet.

6) Kallas så af brodern i dagboken under fångenskapen i Ryssland när de efterlängtrade brefven kommo. Blef med tiden en af det svenska artilleriets förgrundsmän.

10. I Sverige rådde fred, dock fanns där krut,
kanonens öfningsåskor östes ut,
ur ätten efter hand
tre förde ett förband,
det stod på vakt för Konung och för land⁷⁾.
11. Claes-Kirre se, en sen legendgestalt,
en ledens fostrare af sällspord halt,
på bom och plint och "häst"
bland dem, som voro bäst,
med friskt humör i allvar och till fest.
12. En ändrad tid fört med en ändrad stil,
vår krigarsläkt blef nästan helt civil,
en grep till andens svärd,
en juri⁸⁾ gaf sin gärd,
en uti konst, en i teknik blef lärd.
13. Det gjordes yttermera månet fång
till jord och grund men blef ej odling lång,
kort Stjärnevik består,
bort Hietamäki går,
men allt har i vår krönika satt spår.
14. Hos mödrarna vår tanke gör besök,
hos Ödla, Lagerborg och Gyllenhöök,
de styrde hus och hem,
då tid var god, var slem,
vi vore icke till förutan dem.

---

7) Claes Gustaf, Edvard Julius och Claes Axel, chefer för Svea artilleriregemente 1874-1885, 1885-1890 och 1918-1922.

8) Åt lag och rätt.

15. Åt öster bar en led, åt väst en ban,
ett samfund likväl bilda vi, en klan,
från Saimens dunkla strand
till Stilla hafvets rand
ett knippe med oupplösbara band.
16. Claes härskar i vår praenomenklatur⁹⁾,
i led för led det följt som klang i dur,
vår egen sagas fe
ingifvit slik idé
allt intill Claes A.E. och Claes J.E.¹⁰⁾.
17. I Breitholtz alla fått ett lystringsord,
en sköld vi alla fått, för skönhet spord,
den glänser ljufligt blå,
den sprakar rödt också,
vår enhorn och vår lind ses däri stå.

Ofvanstående är den ballad, som upplästes och af hvilken äfven några strofer sjöngos vid släktföreningsmötet den 20 oktober 1956. Dock har en strof, den 9:e, kommit till och en del ändringar i öfrigt skett.

Stockholm i september 1957.

Gustaf Breitholtz.

---

9) Förnamnsregister.

10) Hvardera bärare af en claeslinje om nio generationer.